

RUTESPIRINEUS

Rutes de muntanya, senderisme i excursions

Patrimoni
històric

Paisatges
pintorescos

Rutes
circulars

Malmercat i el castell d'Arcalís des de Sort

Descobrim els pintorescos pobles de Malmercat i Arcalís fent ruta pels antics camins de bast del Pallars i gaudint d'espectaculars vistes

Sort, Vall de Siarb, Pallars Sobirà, Lleida, Catalunya

Dificultat Notable

Temps total efectiu 7:30h

Distància total 24,4 km

Desnivell acumulat 1.220m

Altitud mínima 640m

Altitud màxima 1.054m

Punt de sortida / arribada Hotel Les Brases - Sort

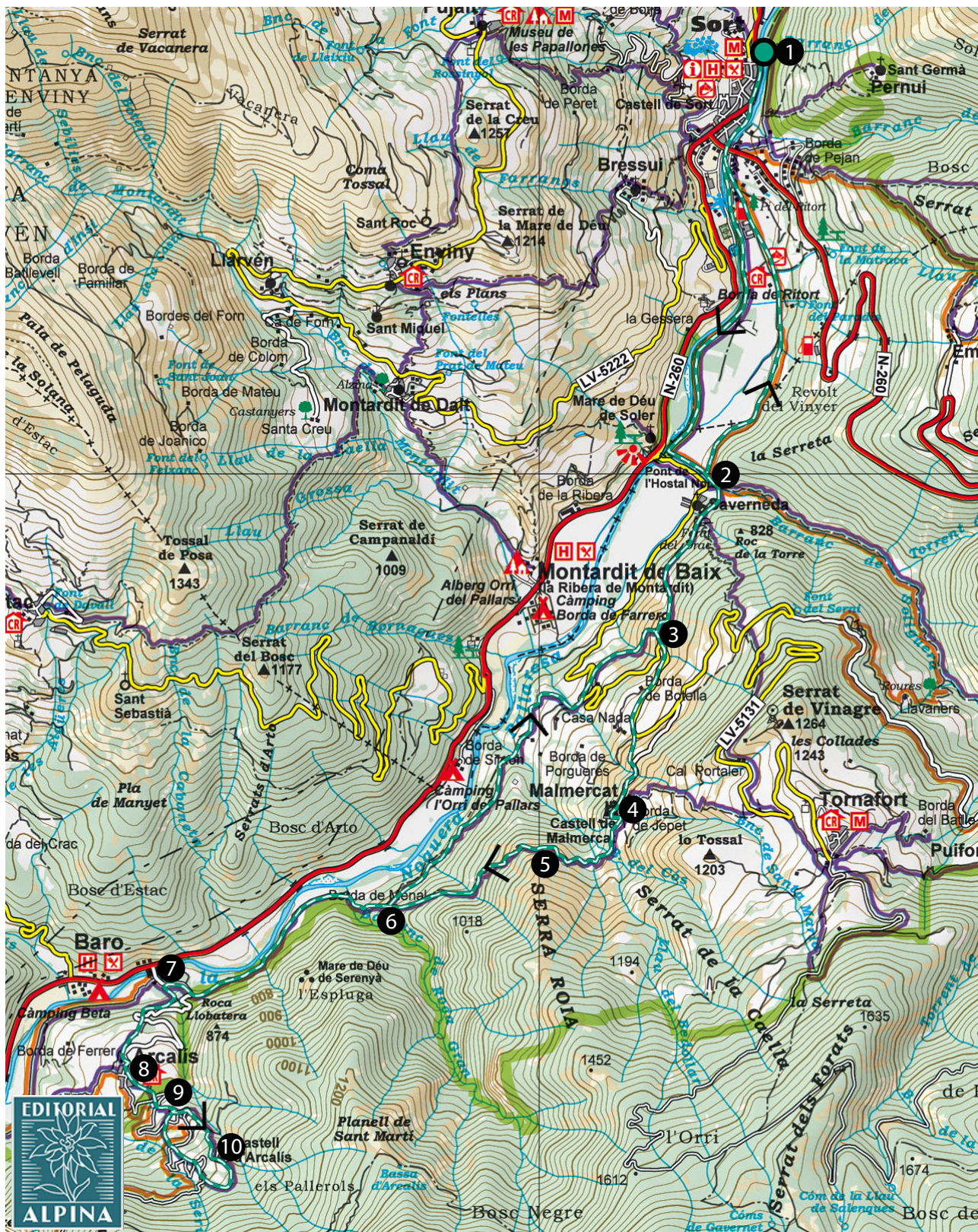

Població més propera Sort

Ruta patrocinada per l'Hotel Restaurant
Les Brases de Sort, al cor del Pallars Sobirà.

Avinguda Generalitat, 27, s/n, 25560 Sort (Pallars Sobirà)
info@hotelbrases.com - 973 621 071
www.hotelbrases.com

Aquest croquis aproximat amb l'itinerari de la ruta ha estat creat a partir del mapa "Parc Natural de l'Alt Pirineu. 1:50.000." propietat de l'Editorial Alpina.

	itinerari		sentit de la ruta		inici / final
---	-----------	---	-------------------	---	---------------

Malmercat i el castell d'Arcalís des de Sort

PUNTS IMPORTANTS DE PAS (WAYPOINTS)

Punt de pas	Temps	Altura	Latitud	Longitud
1 Hotel Les Brases - Sort	0:00h	693m	42.415018°	1.132340°
2 Cruïlla de Savarneda	0:50h	684m	42.389712°	1.129730°
3 Cruïlla de Malmercat	1:25h	821m	42.380902°	1.125556°
4 Malmercat	2:05h	980m	42.370144°	1.122536°
5 Cruïlla - camí a Baro	2:35h	974m	42.367592°	1.117966°
6 Cruïlla Malmercat - Sort - Baro	2:55h	722m	42.364355°	1.104371°
7 Cruïlla - camí a Arcalís	3:30h	646m	42.359305°	1.086881°
8 Arcalís	3:50h	789m	42.353608°	1.084487°
9 Bifurcació	4:05h	865m	42.351613°	1.087690°
10 Castell d'Arcalís	4:20h	1.024m	42.349082°	1.091730°
1 Hotel Les Brases - Sort	7:30h	693m	42.415018°	1.132340°

Sistema de coordenades geogràfiques. Datum WGS84.

EL MILLOR D'AQUESTA RUTA

- Conèixer els llogarrets de **Malmercat** i **Arcalís**.
- Descobrir l'històric **castell d'Arcalís**.
- Gaudir del **paisatge, la fauna i la flora** del Pallars Sobirà.
- Caminar pels **antics camins del Pallars**, amb trams empedrats i murs de pedra seca.

INTRODUCCIÓ

Ruta parcialment circular de 24,4 km de longitud que transcorre pels municipis de Sort i Soriguera, al sector meridional de la comarca pirinenca del Pallars Sobirà. La ruta comença a Sort, ressegueix el curs del riu la Noguera Pallaresa i s'enfila a través d'un mosaic de prats de pastura i bosc fins al bonic nucli de Malmercat. Des d'aquest punt, davalla altra vegada cap a Baro i puja fins a Arcalís, des d'on ens enfilem fins al castell d'Arcalís, mirador sensacional que ens ofereix una extensa panoràmica de l'antic terme de la baronia d'Estac. L'excursió està senyalitzada, però cal estar ben atents a les indicacions en les cruïlles per no perdre'ns. És una ruta exigent degut a la distància i al desnivell acumulat que cal superar.

Aquest itinerari ens permet conèixer els petits pobles de Malmercat i Arcalís, situats al terme municipal de Soriguera, al vessant occidental de la Noguera Pallaresa, el riu que vertebrava el Pallars Sobirà. El recorregut ens descobreix diversos dels nombrosos nuclis de població del sud de la comarca, caminant pels antics camins de bast que unien els pobles, i gaudint de la tranquil·litat i dels paisatges màgics d'aquest racó desconegut i encisador de l'Alt Pirineu.

SABIES QUE...

L'any 1512 es van executar dues dones de la baronia d'Estac acusades de bruixeria? Caterina Mora d'Estac i Margarida Saya d'Escós van ser condemnades a mort pel baró d'Estac. Les dues dones van morir ofegades, per tal de que l'ànima se separés del cos, que després van cremar.

MÉS INFORMACIÓ

DURADA: Dia complet

TEMPS TOTAL EFECTIU (SENSE PARADES): 7:30h en total. 4:20h des de Sort fins al castell d'Arcalís passant per Malmercat i 3:10h per tornar a Sort des del castell d'Arcalís pel camí del fons de la vall.

DESNIVELL ACUMULAT: 1.220m

DIFICULTAT: Notable.

ÈPOCA: Tot l'any.

CARTOGRAFIA:

- Parc Natural de l'Alt Pirineu. 1:50.000. Editorial Alpina.
- Base topogràfica de Catalunya 1:25.000. Institut Cartogràfic i Geològic de Catalunya (ICGC).

OBSERVACIONS: El camí està senyalitzat amb marques grogues de continuïtat i pals indicadors a les cruïlles, tot i això, cal estar atents perquè en algun tram pot resultar perdedor. Des de Baro es pot tornar a Sort amb autobús si no es vol fer la ruta completa. Es poden consultar els horaris a www.alsa.es.

NO ET PERDIS..

Les vistes des del cim del castell d'Arcalís, des d'on es té una àmplia panoràmica de l'antic terme de la baronia d'Estac, formada pels castells, masies i nuclis d'Arcalís, Estac, Escós, Mencui i Baro. Durant uns anys, les terres de la baronia van ser propietat del duc de Híjar de Terol i, si no haguessin canviat de mans, actualment serien propietat de la Casa d'Alba.

COM ARRIBAR-HI EN COTXE

El punt d'inici de l'excursió se situa a l'**Hotel Restaurant Les Brases de Sort**. Arribem a Sort per la carretera **C-13**. L'hotel Les Brases està situat a la mateixa carretera C-13, just a la sortida del poble pel seu extrem N. La C-13 és la carretera principal que articula i creua tot el poble de cap a cap. A davant de l'hotel hi ha places d'aparcament públic gratuïtes per a estacionar-hi els vehicles.

RECORREGUT

Comencem la ruta al davant de **1 l'hotel les Brases de Sort (0:00h - 693m)**. Resseguim aigües avall el curs del riu Noguera Pallaresa en direcció S fins que arribem al **pont de la N-260**. Travessem la Noguera Pallaresa i, just passat el pont, trobem l'inici del **circuit de les Vernedes** a mà dreta, acompanyat d'un senyal del Camí Natural de Sort i la Vall d'Àssua. Agafem aquest camí a la dreta i continuem resseguint el riu aigües avall, ara per la seva riba esquerra. Deixem enrere Sort i ens endinsem al bosc de ribera de les Vernedes. El camí és ample i de bon caminar, equipat amb una barana de fusta a banda i banda. Avancem còmodament tot gaudint de la frescor del bosc de ribera, els prats de pastura amb els ramats de vaques i les plantacions de pollancre.

Arribem a l'aiguabarreig amb el **riu del Cantó**. El nostre camí gira a l'esquerra i, sense travessar el riu, comencem a resseguir el riu del Cantó aigües amunt. Arribem a una primera cruïlla que ens retornaria a Sort, la deixem enrere a l'esquerra i continuem recte. Al cap de pocs metres trobem la **2 cruïlla de Savarneda (0:50h - 684m)**. En aquest punt deixem el camí que va cap a Soriguera i Llagunes, i nosaltres girem a la dreta en direcció a Malmercat. Travessem, ara sí, el riu del Cantó per una pontet de fusta i continuem per un camí entre una renglera d'arbres i murs de pedra seca. Passem per darrera la **casa de Savarneda** i, a partir d'aquí, comencem a enfilarnos. Deixem enrere una cruïlla que ens portaria a Tornafort i continuem en direcció a Malmercat.

Al fons de la vall verdegem els prats de Savarneda que contrasten notablement amb el blau de les aigües de la Noguera Pallaresa. Pugem per un bosc esclarissat i amb brolles calcícoles, tot gaudint d'extenses vistes de la vall, amb els relleus rocallosos de la Geganta Adormida al S i el poble d'Arcalís als seus peus. Continuem pujant per una zona de terraprims guixencs poblats per joncedes i boixedes, fins que arribem a la **3 cruïlla de Malmercat (1:25h - 821m)**. Deixem el camí que baixa cap a Baro, que és per on després tornarem, i ara continuem amunt en direcció a Malmercat.

Travessem la carretera asfaltada que va a Malmercat i continuem pel corriol que s'enfila entre bardisses fins que més amunt enllacem amb la carretera. La seguim a la dreta fins a un revolt, on deixem el vial asfaltat i continuem per un caminó amunt. Ens trobem de nou la carretera, just a l'**oratori de Sant Sebastià**, un bon mirador dels petits poblets de l'altra banda de la vall: Enviny, Llarvén, Montardit de Dalt i Montardit de Baix, als peus de la Noguera Pallaresa. Continuem per la carretera i en poc menys de cinc minuts arribem a **4 Malmercat (2:05h - 980m)**, petit nucli situat just enfront de les restes de l'antic castell de Bielsa o de Malmercat. Agafem la pista de terra de l'esquerra i baixem a visitar l'**església de Sant Andreu**, situada al caire de l'estimball i que gaudeix d'una situació privilegiada.

Després de visitar la petita església, tornem amunt per la pista fins que retrobem les marques de pintura groga i continuem l'excursió en direcció S, cap a Arcalís i Baro. Travessem unes torrenteres, per una zona ombrívola poblada per una roureda amb boix i arribem a una nova **5 cruïlla (2:35h - 974m)**. Ignorem les indicacions d'Arcalís i nosaltres continuem cap a Baro. Baixem per una pineda de pi roig amb boix gaudint de bones vistes de la vall. Més avall, el sender gira cap a migjorn i, al fons, ja divisem Baro i Arcalís. Després de diverses llaçades arribem a la **6 cruïlla Malmercat - Sort - Baro (2:55h - 722m)**. A la dreta deixem el camí cap a Sort, que és per on farem la tornada, i ara agafem el camí de l'esquerra cap a Baro i Gerri de la Sal. Continuem baixant pel bosc fins a uns prats. Travessem el barranc de Roca Gran, saltant de pedra en pedra, i entrem en una zona de prats de pastura. Avancem per un bonic camí amb murs i arribem a la **borda de Menal**.

Continuem pel bonic pla de Sant Joan i ens acostem al curs de la Noguera Pallaresa. Deixem enrere una pista a l'esquerra i comencem a resseguir el riu per un camí que avança per sota de la pista. Travessem un parell de portelles pel bestiar i enllacem amb la pista de la borda de Menal, que seguim fins a la **carretera asfaltada que puja a Arcalís**. Seguim la carretera avall un centenar de metres fins a les envistes de Baro i al pont d'Arcalís, on trobem la **7 cruïlla i el camí a Arcalís (3:30h - 646m)**. En aquest punt deixem la carretera i agafem el corriol de l'esquerra que s'enfila per una roureda. Pugem per un camí a estones empedrat, travessem un parell de vegades el vial asfaltat, passem pel costat d'una casa enrunada anomenada la Torreta i arribem a **8 Arcalís (3:50h - 789m)**.

Pugem pels carrerons estrets cap a l'**església de Sant Lliser** i continuem amunt fins a una cruïlla. Deixem de banda el camí cap a l'ermita de Serenyà i pugem cap al **castell d'Arcalís**. Ascendim pel camí de bast, empedrat i ben conservat, que s'enfila tossudament entre prats de pastura travessant diverses vegades una pista fins a una **9 bifurcació (4:05h - 865m)**. Deixem enrere un camí a la dreta, que és per on tornarem després, i ara pugem pel camí de l'esquerra. Continuem guanyant alçada, endinsant-nos en una pineda de pi roig esclarissada, fins que assolim un turonet on s'aixeca el **10 castell d'Arcalís (4:20h - 1.024m)**. Les vistes des d'aquesta talaia són immillorables. El castell presideix l'antic terme de la baronia d'Estac, amb els pobles d'Estac, Mencui, Escós, Baro i Arcalís.

Deixem enrere el castell i agafem el camí que continua pujant en direcció SE a través d'una bonica pineda de pi roig. Arribem a la cota 1.043m, on el camí fa un gir sobtat a la dreta. Pugem uns metres més i comencem a baixar. Passem per una zona de feixes i pastures recuperades i, més avall, trobem la font del camí del castell d'Arcalís, on raja, abundant, l'aigua fresca. Baixem entre bosquines de cirerers i pastures i enllacem amb el camí de pujada a la **bifurcació (4:45h)**. Tornem a **Arcalís (4:55h)** i desfem el camí cap a **Baro**. Un cop a tocar de Baro, a la **cruïlla del camí a Arcalís (5:10h)**, desfem el camí cap a la borda de Menal, el barranc de Roca Gran i la **cruïlla Malmercat - Sort - Baro (5:45h)**. En aquesta cruïlla de camins, deixem de banda el camí a Malmercat, per on havíem arribat abans, i ara continuem en direcció a Savarneda i Sort.

Ascendim a l'ombra dels pins i travessem un parell de barrancs, un dels quals equipat amb unes escales i unes baranes de fusta. Flanquegem els costers arbrats fins que trobem el **barranc del Cós**, on el camí gira a la dreta i, després de travessar-lo, continua amunt per una pista. Passem per sota d'una borda i, entre prats de pastura i bardisses, arribem a la **pista de la borda de Soliguer**. Girem a l'esquerra i continuem per la pista de terra resseguint uns prats de pastura fins que enllacem amb la **carretera asfaltada**. Seguim la carretera a l'esquerra, avall, passem per sota d'una granja i, tot seguit, prenem un corriol a la dreta que s'enfila per una roureda. Guanyem alçada per un bosc esclarissat on el camí es confon amb els corriols del bestiar. Fem unes quantes llaçades i arribem a la **cruïlla de Malmercat (6:35h)**, on enllacem de nou amb el camí d'anada.

Desfem el camí que hem fet al principi de l'excursió, ara cap Sort. Baixem cap a Savarneda i travessem el riu del Cantó a la **cruïlla de Savarneda (6:50h)**. Girem a l'esquerra i atenyem una nova **cruïlla**. Agafem el camí de la **dreta** en direcció a **Sort** i reprenem el circuit de les Vernedes, ara pel vessant de muntanya. Seguim l'ample camí del circuit de les Vernedes que ens condueix al pont i, resseguint la Noguera Pallaresa amunt, tornem al punt d'inici i final, a **1 l'Hotel les Brases, de Sort (7:30h - 693m)**.

ELS CASALOTS

Del castell d'Arcalís -conegut també com "els Casalots"- actualment només en queden dempeus uns quants murs coberts de vegetació. Es pot identificar una estança rectangular, delimitada per amples parets i compartimentada en dos, i la base d'un arc a l'extrem occidental de l'estança. Originàriament el castell pertanyia als comtes del Pallars fins que el van vendre al vescomte Guillem al segle XI i, posteriorment, aquest el va cedir al bisbat d'Urgell.

Font: A peu. 14 passejades i excursions pel Pallars Sobirà. Volum I. Arola Editors.

QUÈ MÉS PODEM VISITAR?

Nucli de Malmercat

Molt a prop de Tornafort hi trobem el nucli de Malmercat, on hi destaquen les runes del seu antic castell i l'església parroquial de Sant Andreu, d'estil romànic. D'aquest bonic temple podem destacar el seu campanar doble i les vistes que tenim des de l'indret panoràmic on va ser construïda. Hi ha una llegenda que ens parla d'un cavaller de Malmercat que va aconseguir matar un drac que atemorïa tota la comarca.

Coordenades GPS: 42.3699210° 1.1221290°

Despoblat de Santa Creu de Llagunes

Al capdamunt d'un turó elevat que domina tota la vall de Siarb es troben les restes d'un recinte medieval fortificat, bastit al damunt d'un primer assentament humà datat al voltant de l'any 1500 aC. Després de diverses excavacions i d'una curiosa restauració, avui s'hi poden observar els murs dels diversos habitatges, el que queda de la muralla d'un metre d'amplada, la base d'una torre circular i una petita església d'absis semicircular. El despoblat es troba al costat de la carretera N-260, entre els pobles de Llagunes i Rubió, concretament entre el km 263 i 264.

Coordenades GPS: 42.3741366° 1.2035128°

L'Argenteria

L'Argenteria és un dels punts més atractius del Congost de Collegats. Es tracta d'una zona rocosa que presenta unes formes espectaculars, sobretot en hiverns molt freds quan l'aigua que flueix per la roca es converteix en gel. Per anar a l'Argenteria haurem de seguir la N-260 i, abans del túnel de l'Argenteria, prendre la carretera antiga (tancada al trànsit), i després de caminar uns centenars de metres la reconeixem a l'altre banda a sobre la Noguera Pallaresa.

Coordenades GPS: 42.2923642° 1.0351823°

Totes les rutes han estat realitzades sobre el terreny per RUTES PIRINEUS. Les rutes poden variar molt en funció de l'època de l'any, de la neu i de les condicions meteorològiques. La senyalització (marques, panells, balises) que podem trobar al llarg de la ruta també pot variar amb el temps. RUTES PIRINEUS no es responsabilitza de qualsevol mal ús de les seves guies i recomana que cadascú sigui responsable i prudent a la muntanya. Així mateix, us convidem a documentar-vos amb llibres i guies especialitzades per complementar la informació aquí descrita. Tots els temps són efectius i prenen un caràcter orientatiu, no s'han tingut en compte les parades per petites que siguin. Per qualsevol suggeriment, RUTES PIRINEUS us convida a enviar un correu a info@rutespirineus.cat.

Descobreix tot el que t'oferim i viu els Pirineus com mai ho has fet!

Guies Web i Pdf gratuïtes

Posem a la teva disposició guies web i PDF -rutes de senderisme i d'alta muntanya que et pots descarregar gratuïtament-, uns continguts de qualitat i fiables elaborats per professionals de la muntanya per tal que puguis descobrir els Pirineus al teu aire!

Sortides i excursions guiades

Disposem d'un calendari de sortides organitzades o et podem preparar una proposta personalitzada a mida. Crestes i ascensions, naturalesa, parcs naturals, travesses,... Amb Rutes Pirineus descobriràs tots els secrets del Pirineu de la mà dels millors guies de muntanya!

Recomanacions Rutes Pirineus

Us recomanem els millors establiments que hi ha a prop de les rutes de senderisme i alta muntanya que us proposem a la web. Hotels, restaurants, museus, artesans, esports d'aventura,... tots revisats pel nostre equip perquè la teva experiència als Pirineus sigui inoblidable!

Serveis per a organismes i empreses

Creem i elaborem continguts d'itineraris de senderisme i d'alta muntanya per a organismes i empreses (díptics, tríptics, format web, APP per a mòbils,...). També us oferim la possibilitat de patrocinar els nostres continguts i així promocionar-vos en diversos espais de la nostra web.

www.rutespirineus.cat | info@rutespirineus.cat